

Federaal
Planbureau

Economische analyses
en vooruitzichten

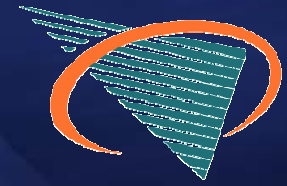
Bureau
fédéral du Plan

Analyses et
prévisions économiques

7 juni 2007

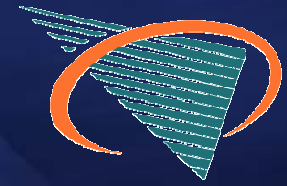
Het meten van administratieve lasten in België

Chantal Kegels
Joost Verlinden

Plan

- Methodologie
- Resultaten
 - kwantitatief
 - kwalitatief

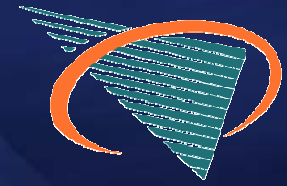

1. Methodologie

Hoe kunnen administratieve lasten worden gemeten?

2 methoden:

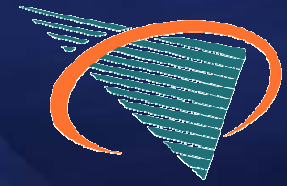
1. Kwantitatief model voor administratieve lasten (Standard Cost Model - SCM)
2. Extrapolatie van de resultaten van een enquête.

Methodologie

Enquête: voordelen en beperkingen

- Globaal resultaat in % van BBP
- Voordelen :
 - goedkoop
 - onmiddellijke informatie
 - meting van de kwantitatieve lasten en van een aantal realisaties en projecten (kwalitatief)
 - geschikt voor een elektronische uitwisseling, voor een standaardisering van de procedures
 - representatieve resultaten met een betrouwbaarheidsinterval

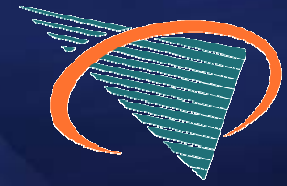

Methodologie

Beperkingen van een enquête

- subjectief
- beperkt tot 3 domeinen van regelgeving bij ondernemingen en 2 domeinen bij zelfstandigen
- geen onderscheid volgens beleidsniveau

Besluit: schatting administratieve lasten is geen exacte becijfering maar eerder een grootteorde

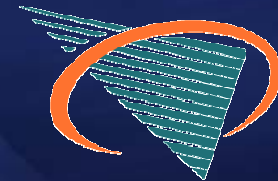
Methodologie

Definitie

- Administratieve lasten

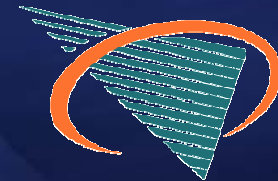
= tijd en middelen die ondernemingen en zelfstandigen besteden aan het voldoen van administratieve verplichtingen die volgen uit de regelgevingen

→ hier: regelgeving inzake fiscaliteit, milieu en tewerkstelling

Methodologie

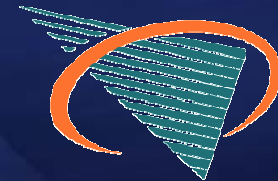
- Enquête gericht naar 2 683 ondernemingen en 3 286 zelfstandigen actief in België in 2004
- Steekproef
 - actualisatie van de steekproef 2002
 - representatief voor de populatie
 - stratificatie:
 - ✓ ondernemingen: volgens grootte (3) en volgens sector (2)
 - ✓ zelfstandigen: volgens sector (4)

Methodologie

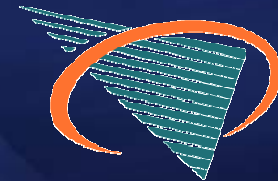
Ter info: evolutie van de populatie

	Populatie 2000	Populatie 2002	Populatie 2004
Zelfstandigen	459 744	403 578	442 368
Ondernemingen	205 467	203 170	199 008

Methodologie

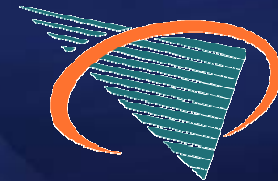
- 3 vragenlijsten \Rightarrow administratieve lasten inzake:
 - \rightarrow fiscaliteit: ondernemingen en zelfstandigen
 - \rightarrow milieu: ondernemingen en zelfstandigen
 - \rightarrow tewerkstelling: enkel ondernemingen
- periode: 1 juni – 31 augustus 2005
- antwoordmogelijkheid: via post of via internet
- antwoordpercentage:
 - \rightarrow ondernemingen: 19,4 % waarvan 44 % via internet
 - \rightarrow zelfstandigen: 12,3 % waarvan 31 % via internet

Methodologie

Evolutie van het antwoordpercentage over de periode 2000 - 2004

	2000	2002	2004
Ondernemingen	15,3 %	23,3 %	19,4 %
Zelfstandingen	7,5 %	16,6 %	12,3 %

2. Resultaten

1. Kwantitatief luik

→ kost van de administratieve lasten

2. Kwalitatief luik

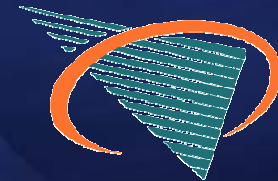
→ kwaliteit van de regelgeving

→ kwaliteit van de administratie

3. Percepties van het proces van administratieve vereenvoudiging

→ 13 initiatieven tot vereenvoudiging

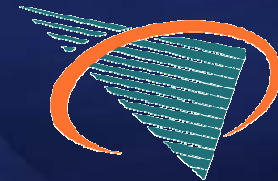
→ 8 projecten van vereenvoudiging

Totale kost van administratieve procedures in 2004

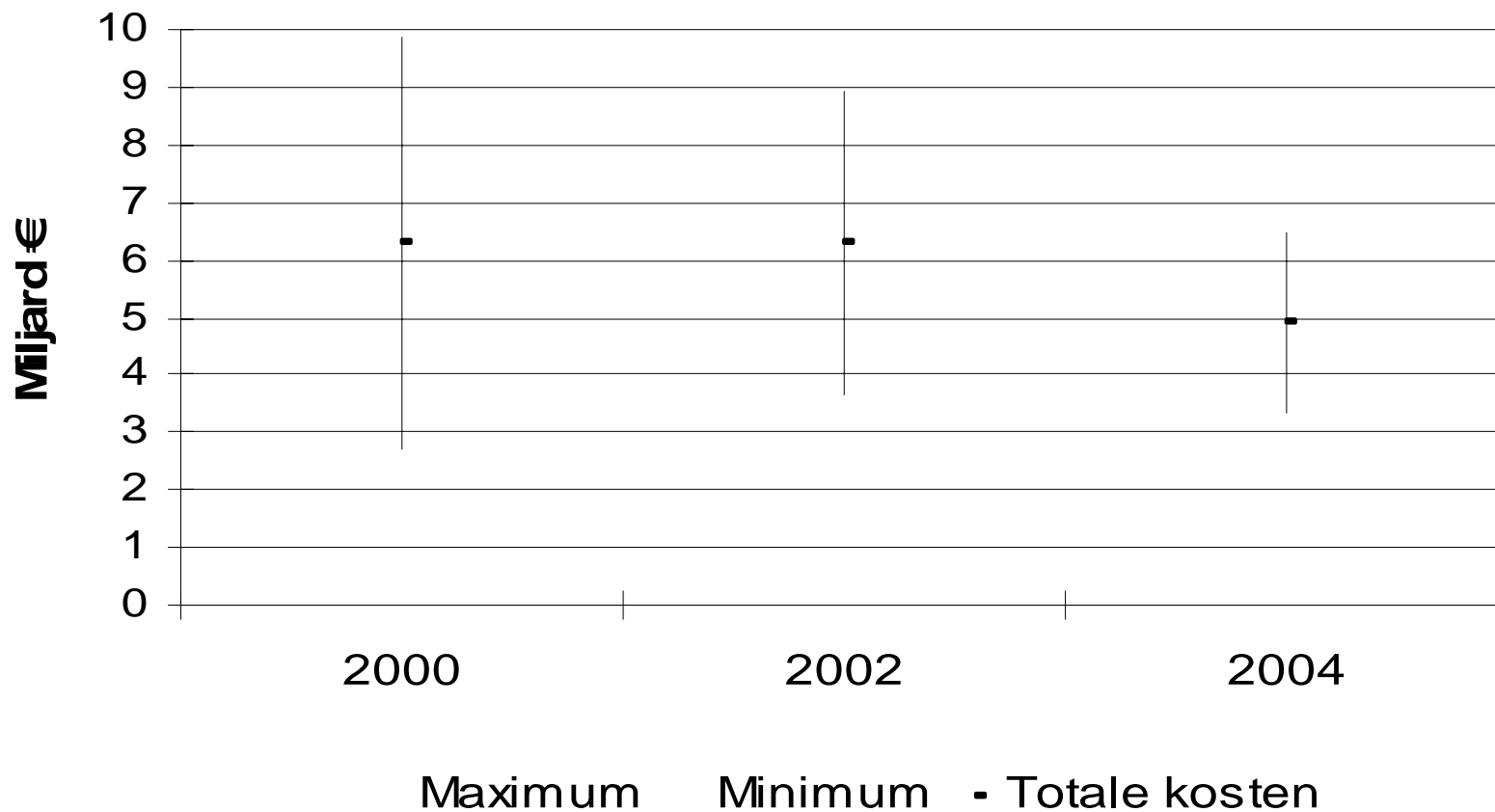
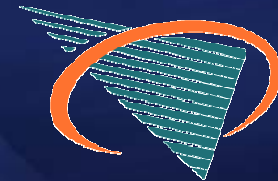
	Aantal	Miljarden euro	% van BBP
Ondernemingen	199 008	4,91	1,73 %
- interval van 90%		(3,34 – 6,47)	(1,18% – 2,28%)
Zelfstandigen	442 368		2,37
- interval van 90%		(1,7 – 3,1)	(0,6 – 1,1 %)
Totaal	641 376	7,28	2,57 %

Evolutie van de totale kost van de administratieve formaliteiten over de periode 2000-2004

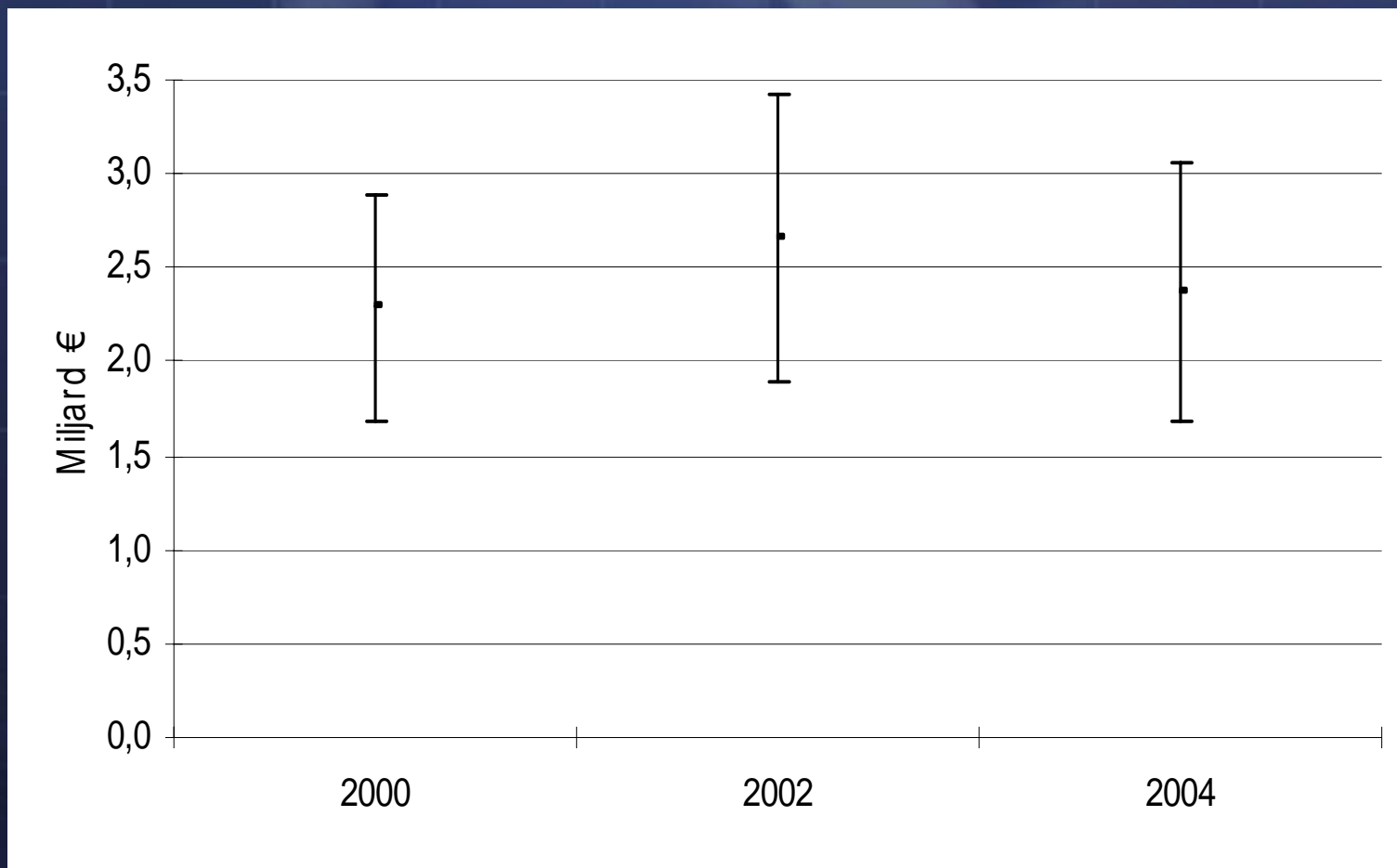
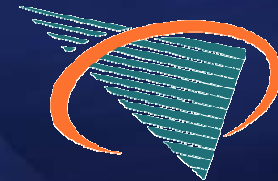

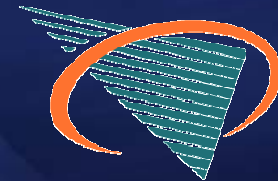
	Kosten in miljard euro			In % van het bbp		
	2000	2002	2004	2000	2002	2004
Ondernemingen	6,28	6,31	4,91	2,55 %	2,41 %	1,73 %
Zelfstandigen	2,29	2,66	2,37	0,93 %	1,02 %	0,84 %
Totaal	8,57	8,97	7,28	3,48 %	3,43 %	2,57 %

Ondernemingen - Evolutie van de totale kost met de betrouwbaarheidsintervallen

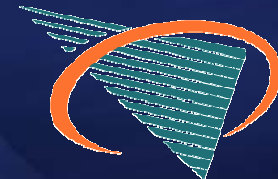
Zelfstandingen – Evolutie van totale kost met de betrouwbaarheidsintervallen

Uitsplitsing van de totale kost per ondernemersgrootte

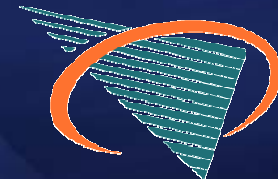
Grootte	Kost 2000	Kost 2002	Kost 2004
Klein In miljarden euro <i>% van het totaal</i>	4,35 69,3 %	3,37 53,4 %	2,31 47,0 %
Middelgroot In miljarden euro <i>% van het totaal</i>	1,67 26,5 %	2,07 32,8 %	2,11 43,0 %
Groot In miljarden euro <i>% van het totaal</i>	0,26 4,2 %	0,87 13,9 %	0,49 10,0 %

Totale kost, interne kost en externe kost

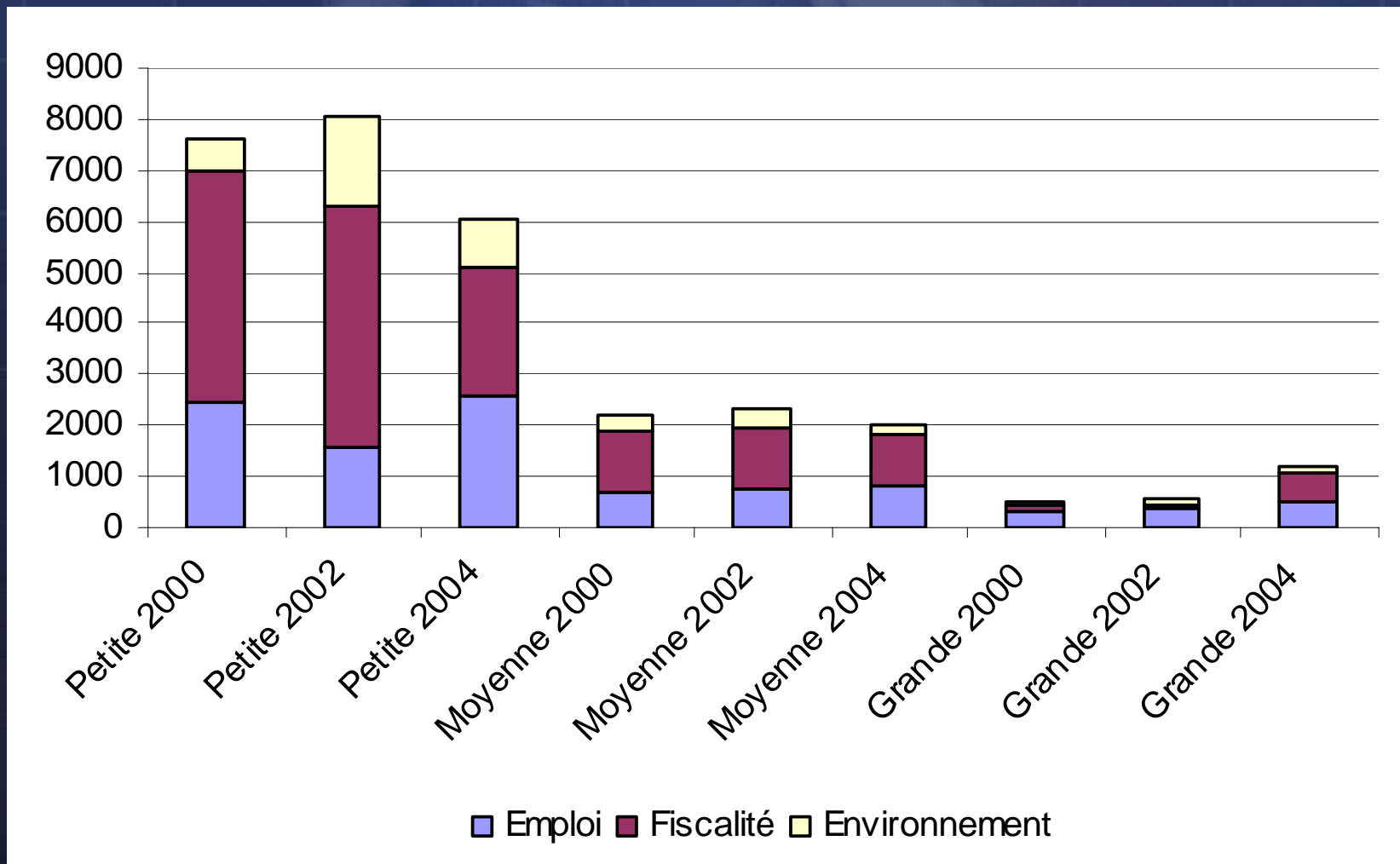
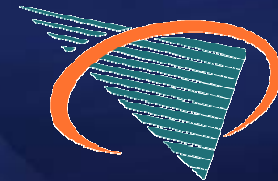
		2000 Mjd. euro (% totaal)	2002 Mjd. euro (% totaal)	2004 Mjd. euro (% totaal)
Ondernemingen	Totale kost interne externe	6,28 3,36 (53,6%) 2,92 (46,4%)	6,31 4,33 (68,7%) 1,98 (31,3%)	4,91 2,70 (55,0%) 2,21 (45,0%)
Zelfstandigen	Totale kost interne externe	2,29 1,46 (63,9%) 0,83 (36,1%)	2,66 1,82 (68,5%) 0,84 (31,5%)	2,37 1,39 (58,6%) 0,98 (41,4%)

Verdeling van gemiddelde kost per regelgevend domein

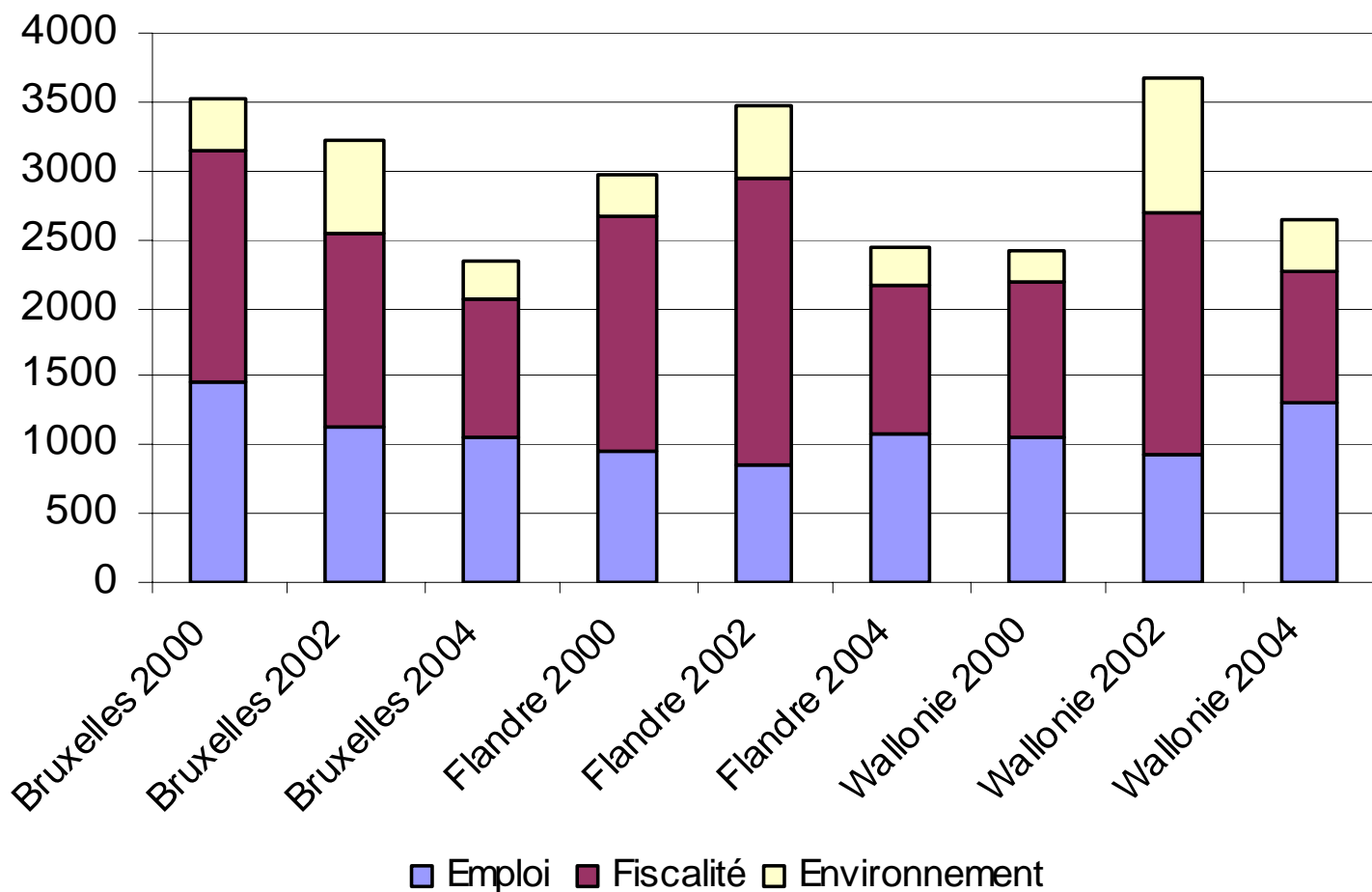
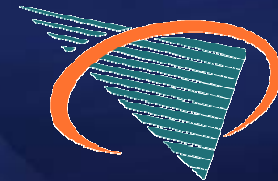

Type reglementering	Ondernemingen			Zelfstandigen		
	2000	2002	2004	2000	2002	2004
Werk	64,0 %	72,5 %	58,5 %	/	/	/
Fiscaliteit	23,4 %	17,4 %	30,3 %	83,4 %	77,3 %	77,3 %
Leefmilieu	12,6 %	10,1 %	11,1 %	16,6 %	22,7 %	22,7 %

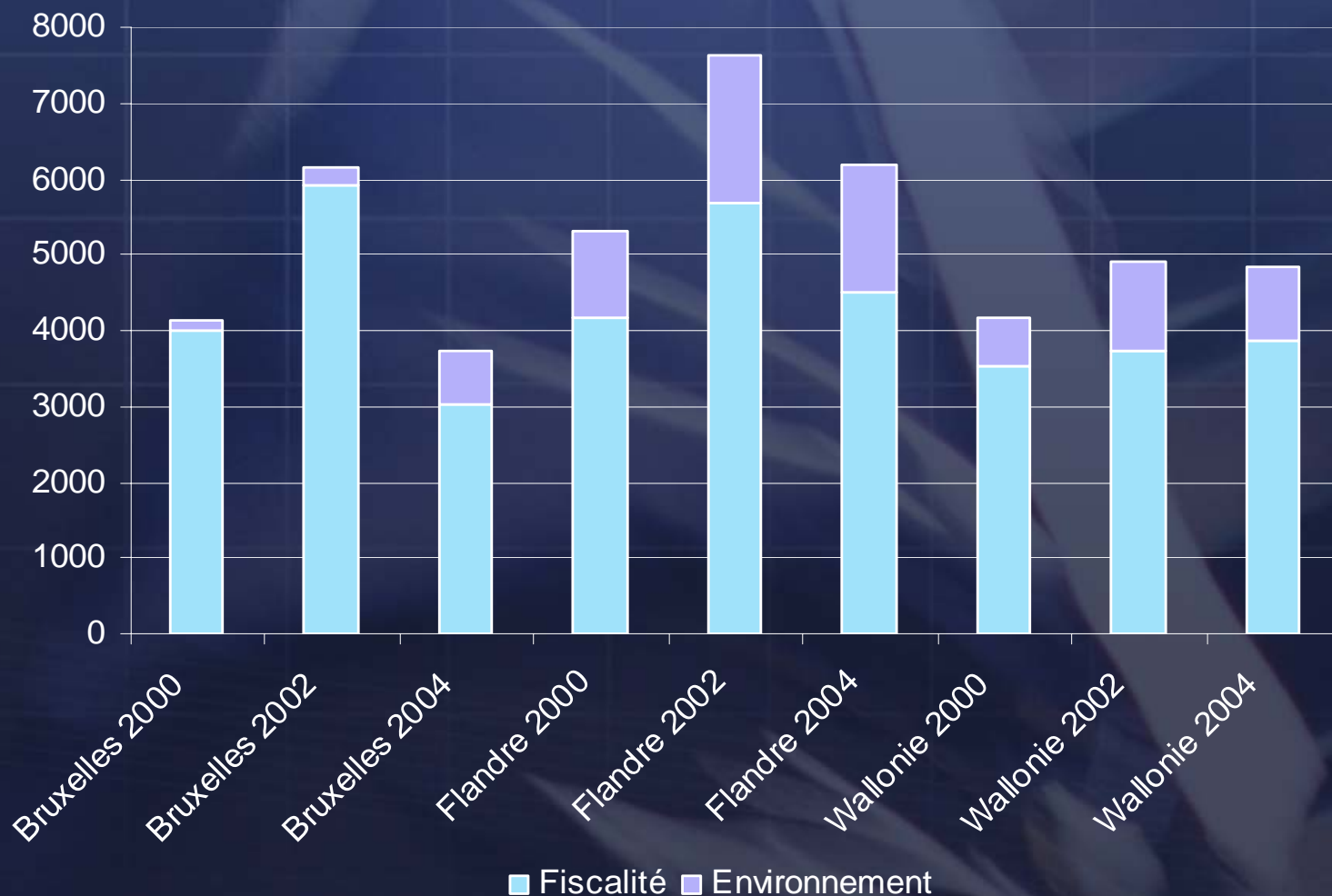
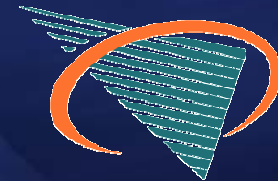
Evolutie van de gemiddelde kost per werknemer per ondernemingsgrootte

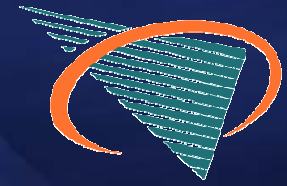

Evolutie van de gemiddelde kost per onderneming per Gewest: ondernemingen

Evolutie van de gemiddelde kost per gewest: zelfstandigen

Kwalitatieve luik

- Kwaliteitsindicatoren regelgeving
- Kwaliteitsindicatoren administratie
- Kennis, gebruik en tevredenheid van initiatieven tot vereenvoudiging
- Kennis en beoordeling van projecten van vereenvoudiging.

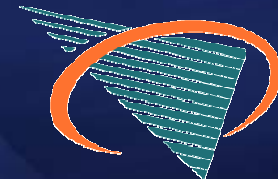
De kwaliteit van de regelgeving volgens domein – als % van de ondernemingen dat (volledig) akkoord gaat met de stelling

Werkgelegenheid	2000	2002	2004
Meegedeeld voor de goedkeuring	43	49	49
Gemakkelijk te begrijpen	26	23	25
Duidelijke doelstellingen	30	33	33
Aangepast aan alle omstandigheden	14	22	18
Tijdig meegedeeld voor naleving	38	43	43
Goede onderlinge samenhang	23	28	27
Adequate en duidelijke info	23	26	30

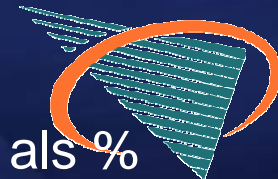
De kwaliteit van de regelgeving volgens domein – als % van de ondernemingen dat (volledig) akkoord gaat met de stelling

Fiscaliteit	Ondernemingen			Zelfstandigen		
	2000	2002	2004	2000	2002	2004
Meegedeeld voor de goedkeuring	47	41	54	39	41	40
Gemakkelijk te begrijpen	18	25	26	22	27	25
Duidelijke doelstellingen	34	37	36	28	39	34
Aangepast aan alle omstandigheden	14	16	28	23	31	33
Tijdig meegedeeld voor naleving	47	49	49	57	49	45
Goede onderlinge samenhang	19	19	22	29	33	34
Adequate en duidelijke info	24	33	32	34	36	35

De kwaliteit van de regelgeving volgens domein - als % van de ondernemingen dat (volledig) akkoord gaat met de stelling

Milieu	Ondernemingen			Zelfstandigen		
	2000	2002	2004	2000	2002	2004
Meegedeeld voor de goedkeuring	53	39	54	51	39	48
Gemakkelijk te begrijpen	32	25	23	33	28	31
Duidelijke doelstellingen	50	38	37	44	39	40
Aangepast aan alle omstandigheden	16	12	14	24	20	27
Tijdig meegedeeld voor naleving	47	41	50	54	42	40
Goede onderlinge samenhang	30	27	30	32	27	34
Adequate en duidelijke info	29	35	28	40	33	33

De kwaliteit van de contacten met de bevoegde administratie - als % van de ondernemingen dat (volledig) akkoord gaat met de stelling

Tewerkstelling	2000	2002	2004
Duidelijk tot welke dienst men zich moet wenden	32	35	36
Vlot contact met de dienst	31	38	37
Nauwkeurige antwoorden	51	43	52
Duidelijk gemotiveerde beslissingen	37	41	42
Antwoord binnen de vooropgestelde termijn	54	55	59
Dezelfde antwoorden ongeacht de contactpersoon	33	36	28
De antwoorden voldoen aan de behoefte	55	50	56

De kwaliteit van de contacten met de bevoegde administratie - als % van de ondernemingen dat (volledig) akkoord gaat met de stelling

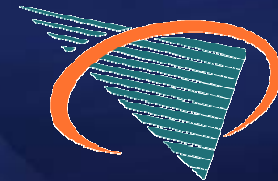
Fiscaliteit	Ondernemingen			Zelfstandigen		
	2000	2002	2004	2000	2002	2004
Duidelijk tot welke dienst men zich moet wenden	46	51	43	46	47	47
Vlot contact met de dienst	47	39	39	46	48	45
Nauwkeurige antwoorden	36	47	57	46	51	52
Duidelijk gemotiveerde beslissingen	35	41	44	39	43	48
Antwoord binnen de vooropgestelde termijn	49	56	68	52	58	64
Dezelfde antwoorden ongeacht de contactpersoon	29	31	33	37	45	47
De antwoorden voldoen aan de behoefte	51	58	62	53	57	56

De kwaliteit van de contacten met de bevoegde administratie - als % van de ondernemingen dat (volledig) akkoord gaat met de stelling

Milieu	Ondernemingen			Zelfstandigen		
	2000	2002	2004	2000	2002	2004
Duidelijk tot welke dienst men zich moet wenden	46	42	45	44	42	39
Vlot contact met de dienst	52	48	43	41	41	37
Nauwkeurige antwoorden	45	41	45	47	40	37
Duidelijk gemotiveerde beslissingen	43	39	39	40	35	31
Antwoord binnen de vooropgestelde termijn	52	50	57	49	55	54
Dezelfde antwoorden ongeacht de contactpersoon	39	31	38	48	45	42
De antwoorden voldoen aan de behoefte	57	50	55	51	42	50

% van ondernemingen / zelfstandigen die de vereenvoudigingen kennen in 2004 (in 2002 als beschikbaar)

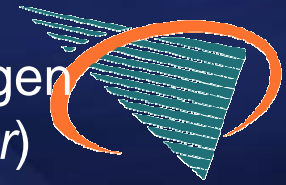
	Ondernemingen			Zelfst.
	KO	MO	GO	
Afschaffing visumplicht en papieren boekhoudboeken	58	71	75	40
Vermind. publicatieverpl. / vereenvoud. oproeping AV	59	75	76	36
Mogelijkheid tot invoering elektronische facturen @	71	91	87	50
Verhogen drempel driemaandelijkse BTW-aangifte	65	71	75	41
Veralgemeend gebruik ondernemingsnummer / KBO	73	94	92	51
Afschaffen papieren attesten overheidsopdrachten	28	38	38	24
Onmiddellijke aangifte van tewerkstelling (Dimona) @	88 (64)	98 (87)	89 (85)	30 (15)
Multifunctione aangifte sociale zekerheid (DMFA) @	45 (28)	67 (45)	80 (69)	15 (14)
Elektronische aangifte sociale risico's (ASR) @	18	41	59	9
Tax-on-web @	53	75	89	47
Elektronische BTW-aangifte (Edivat en intervat) @	65 (64)	85 (85)	83 (74)	52 (54)
Elektronische aangifte bedrijfsvoorheffingen @	50 (44)	59 (57)	61 (63)	31 (33)
Integraal Milieujaarverslag	14	41	55	12

% van ondernemingen / zelfstandigen die de vereenvoudigingen kennen en gebruiken in 2004 (2002 als beschikbaar)

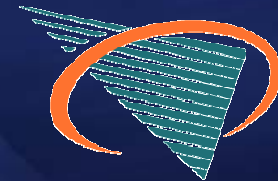
	Ondernemingen			Zelfst.
	KO	MO	GO	
Afschaffing visumplicht en papieren boekhoudboeken	68	69	75	54
Vermind. publicatieverpl. / vereenvoud. oproeping AV	67	67	59	42
Mogelijkheid tot invoering elektronische facturen @	17	14	17	15
Verhogen drempel driemaandelijkse BTW-aangifte	32	12	15	37
Veralgemeend gebruik ondernemingsnummer / KBO	77	88	85	71
Afschaffen papieren attesten overheidsopdrachten	33	45	46	31
Onmiddellijke aangifte van tewerkstelling (Dimona) @	78 (65)	93 (79)	96 (88)	33 (35)
Multifunctionele aangifte sociale zekerheid (DMFA) @	65 (50)	65 (52)	90 (74)	26 (45)
Elektronische aangifte sociale risico's (ASR) @	56	38	48	-
Tax-on-web @	36	16	12	33
Elektronische BTW-aangifte (Edivat en intervat) @	26 (43)	21 (34)	22 (41)	24 (44)
Elektronische aangifte bedrijfsvoorheffingen @	44 (41)	22 (37)	45 (45)	15 (42)
Integraal Milieujaarsverslag	30	51	76	37

% van ondernemingen / zelfstandigen die de vereenvoudigingen kennen en erover tevreden zijn in 2004 (2002 als beschikbaar)

	Ondernemingen			Zelfst.
	KO	MO	GO	
Afschaffing visumplicht en papieren boekhoudboeken	96	94	95	85
Vermind. publicatieverpl. / vereenvoud. oproeping AV	95	91	92	85
Mogelijkheid tot invoering elektronische facturen @	78	70	72	70
Verhogen drempel driemaandelijks BTW-aangifte	89	79	76	82
Veralgemeend gebruik ondernemingsnummer / KBO	89	86	82	87
Afschaffen papieren attesten overheidsopdrachten	89	76	71	57
Onmiddellijke aangifte van tewerkstelling (Dimona) @	72 (70)	85 (85)	88 (66)	78 (80)
Multifunctionele aangifte sociale zekerheid (DMFA) @	74 (50)	78 (54)	81 (46)	69 (75)
Elektronische aangifte sociale risico's (ASR) @	68	70	61	83
Tax-on-web @	66	59	54	65
Elektronische BTW-aangifte (Edivat en intervat) @	76 (72)	73 (73)	63 (74)	78 (74)
Elektronische aangifte bedrijfsvoorheffingen @	84 (58)	74 (77)	79 (80)	75 (71)
Integraal Milieujaarverslag	62	56	67	75

Proces van administratieve vereenvoudiging - % dat de voorstellen zeer belangrijk vinden (2004)

	Ondernemingen			Zelfst.
	KO	MO	GO	
Vereenvoudigen vergunningsverplichtingen	38	43	43	48
Verdere uitbouw van de unieke ondernemings-loketten naar alle administratieve formaliteiten	31	37	25	29
Verminderen en vereenvoudigen van statistieken	53	68	68	39
Verkorten van de achiveringstermijnen en meer mogelijkheden tot elektronische archivering @	40	39	53	28
Invoeren van de elektronische aangifte voor de vennootschapsbelasting @	24	21	17	22
Automatisering van de bekendmaking van overheidsopdrachten @	22	21	16	17
Invoering van vaste termijnen in de procedures	35	28	23	32
Afschaffing van het automatisch opsturen van bewijsstukken	33	29	24	29